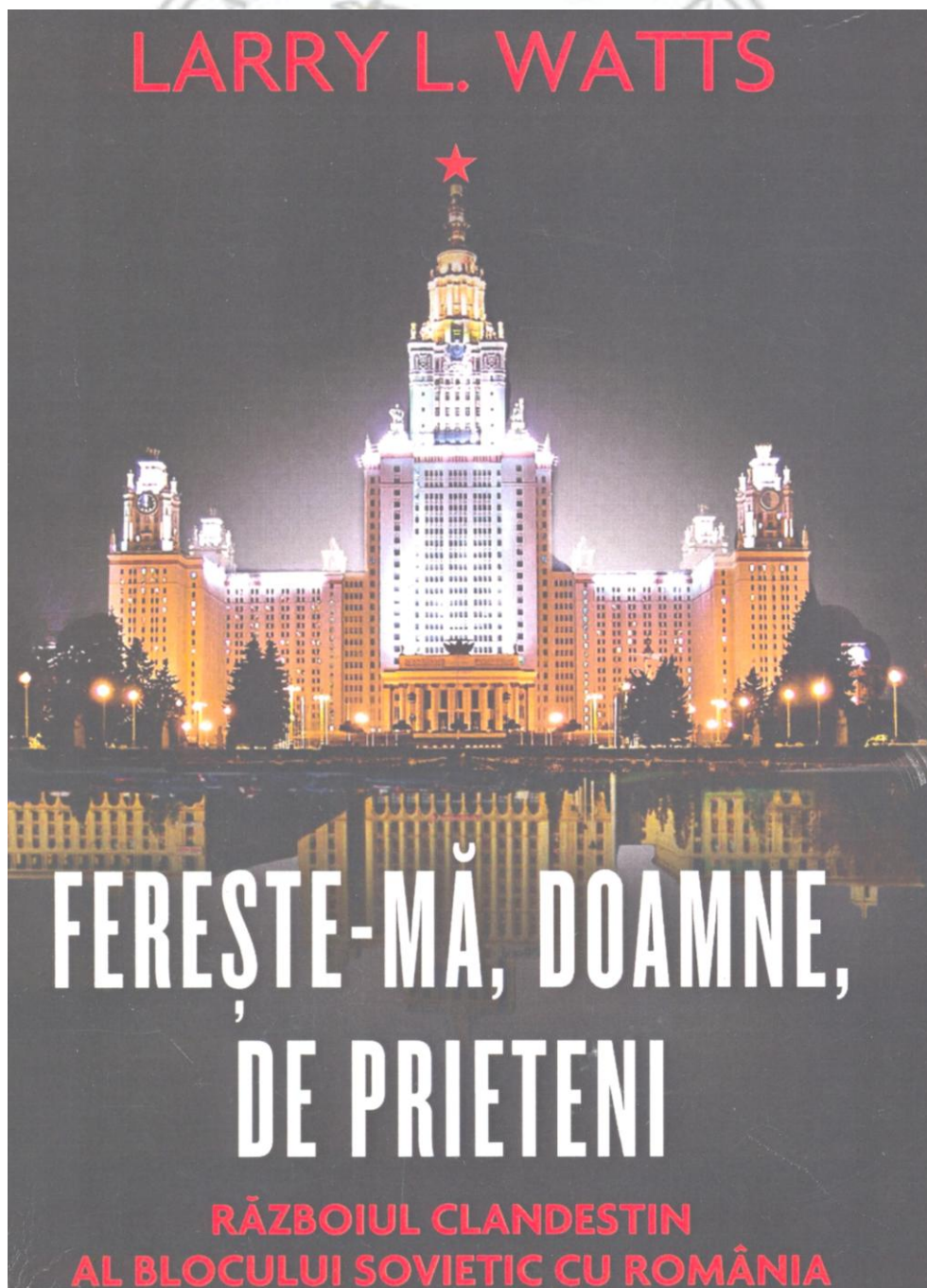

Larry L. Watts: „FEREȘTE-MĂ, DOAMNE, DE PRIETENI ... Războiul clandestin al Blocului Sovietic cu România”, București, Editura RAO, 2011, 775 p.

După ce în 1993 a publicat o incitantă carte cu titlul *O Casandă a României. Ion Antonescu și lupta pentru reformă. 1918-1941*, istoricul american Larry L. Watts a abordat o temă cel puțin la fel de importantă și spectaculoasă, privind perioada de după cel de-al doilea Război Mondial.

Piața de carte din România și din multe țări este inundată de tot felul de pamflete, datorate unor așa-zisi politologi sau istorici, care și-au asumat rolul de procurori, condamnând cu vehemență «regimul comunist» și mai ales pe «odiosul dictator» Nicolae Ceaușescu. Excelează printr-o asemenea «judecată de valoare» *Raportul final* al Comisiei Prezidențiale pentru analiza dictaturii comuniste în România (Editori: Vladimir Tismăneanu, Dorin Dobrinu, Vasile Cristian, București, Editura Humanitas, 2007), care a avut misiunea de a demonstra că «regimul comunist din România (1945-1989) a fost *nelegitim și criminal*» (p.12, sublinierea în text).

Baza documentară a cărții lui Larry L. Watts este impresionantă: sute de dosare din arhive - între care cele ale Tratatului de la Varșovia, Departamentului de Stat al SUA, CIA, STASI, C.C. al P.C.R., la care se adaugă 802 titluri de cărți și articole. Aparatul critic conține nu mai puțin de 2 386 citări, cifră pe care personal nu am mai întâlnit-o la o singură carte. Explicațiile din subsol, foarte largi și consistente, pot constitui, la rândul lor, o lucrare aparte.

Practic, Larry L. Watts răstoarnă toate teoriile și afirmațiile oamenilor politici, istoricilor și politologilor care au prezentat România ca o anexă a URSS, iar politica de independență inițiată de Gheorghiu-Dej și continuată de Nicolae Ceaușescu ca una fără consistență, desfășurată de conivență cu liderii de la Kremlin. Istoricul american nu ezită să prezinte maniera în care CIA și Departamentul de Stat au căzut adesea în plasa întinsă de sovietici și aliații lor, care urmăreau să discrediteze România și pe liderii săi.

Sunt citate sute de documente care demonstrează că încă de la sfârșitul anilor 50 România era tratată de sovietici ca un stat ostil, că în 1968 și în anii următori au fost elaborate planuri de invadare a acestei țări, care din 1971 a fost trecută în rândul statelor inamice, alături de cele care făceau parte din NATO.

În același timp, se evidențiază capacitatea liderilor politici români de a manevra astfel încât să obțină retragerea trupelor sovietice din țară în 1958, să-și afirme limpede politica de independență în 1964, să se implice în rezolvarea unor mari probleme internaționale (conflictul dintre Israel și Egipt, relațiile dintre SUA și China, războiul din Vietnam etc. etc.), să condamne energic invadarea Cehoslovaciei în 1968, dar și să lanseze noul program ideologic în 1971 prin care

au contracarat principalul argument al Moscovei potrivit căruia P.C.R. se abătea de la principiile marxism-leninismului, punea în pericol socialismul, drept care, potrivit « doctrinei Brejnev », era îndreptățită să intervină, cum o făcuse în Ungaria (1956) și Cehoslovacia (1968).

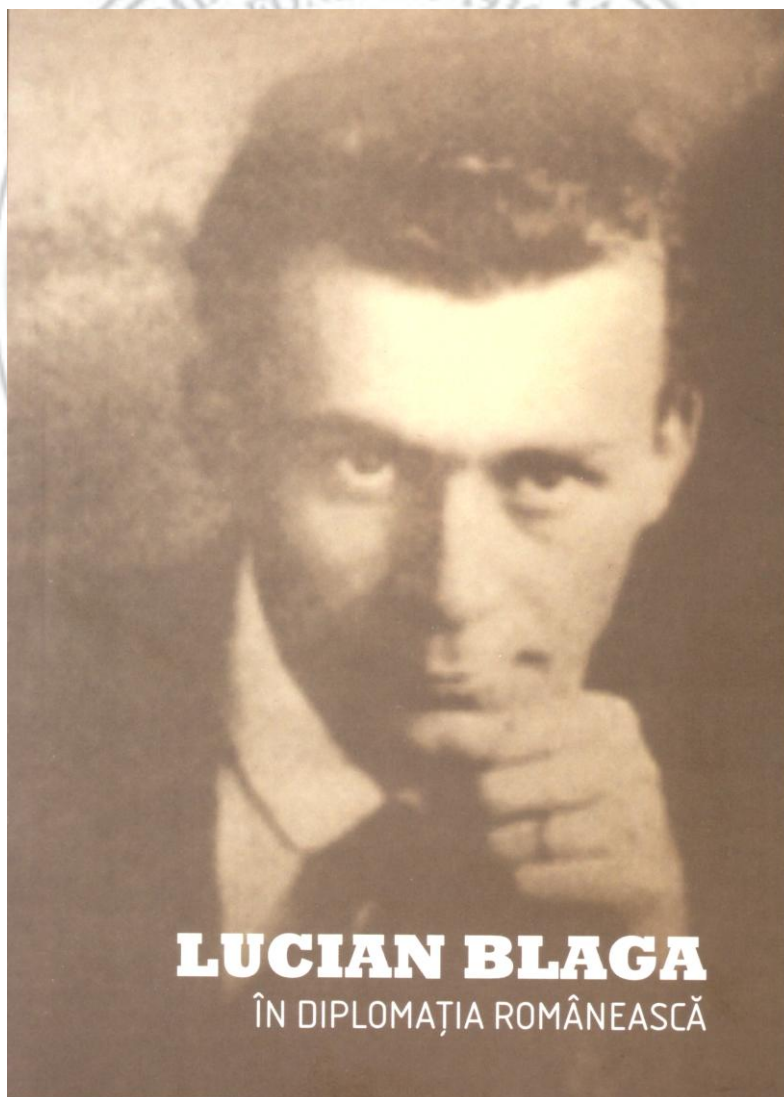
Cartea lui Larry L. Watts oferă prilejul unor reflecții asupra modului în care România și-a atins principalele obiective, evitând ocupația sovietică. De exemplu, nu s-a lansat în declarații ostile la adresa trupelor sovietice de ocupație, așa cum a făcut-o Ungaria în 1956, dar care a fost supusă unei puternice represiuni. Din contra, a reușit să le determine să plece, conducându-le la gară cu flori. Nu a făcut declarații publice împotriva Tratatului de la Varșovia, dar după 1968 nu a mai acceptat desfășurarea de manevre militare cu trupe pe teritoriul său. A lansat un amplu program de reforme economice în octombrie 1967, cu aproape o jumătate de an înaintea celor anunțate de Dubcek în Cehoslovacia, dar pentru a evita ocupația sovietică s-a repliat, pe linia ortodoxismului marxist-leninist.

Am spus-o la lansarea acestei cărți în ziua de 12 mai 2011 la Biblioteca Centrală Universitară din București, că dacă era publicată de un român, « procurorii » ar fi lansat obișnuitele lor invective: nostalgic, comunist, ceaușist, antioccidental etc, etc. Fiind scrisă de un american și în fața atâtor argumente bazate pe o documentare impresionantă, nu cred că vor îndrăzni. De aceea i-am mulțumit public lui Larry L. Watts pentru imensul serviciu pe care l-a făcut adevăraților istorici din România și nu numai, care știu că datoria lor este să prezinte faptele așa cum au fost în realitate, că ei nu sunt nici procurori, nici avocați, ci doar onești oameni de știință.

Cartea *Ferește-mă, Doamne, de prieteni... Războiul clandestin al Blocului Sovietic cu România*, scrisă în limba engleză, a beneficiat de excelenta traducere în română realizată de doamna Camelia Dăscălescu.

Menționez că lansarea acestei cărți a marcat și împlinirea a 18 ani de la înființarea Editurii RAO, care a promovat un ambițios program, tipărind cărți de cea mai bună calitate, pentru care merită felicitări, împreună cu urarea: *La mulți ani!*

„LUCIAN BLAGA IN *DIPLOMATIA ROMÂNESCĂ*”
Îngrijitor de ediție George G. Potra, Sebeș, 2011, 279 p.

Lucian Blaga este cunoscut cu un important scriitor și filosof, mai puțin ca diplomat. De această dată, George G. Potra, cunoscut exeget al diplomației române interbelice, reunește, în acest volum comunicările prezentate la cea de-a XXX-a ediție a Festivalului internațional *Lucian Blaga*, desfășurat în 2010.

Cu competența și acribia cunoscute, George G. Potra a realizat atât studiul introductiv, cât și comunicarea *O restituire de martor. Blaga despre Titulescu*. Celelalte comunicări sunt semnate de Nicolae Mareș, Alexandru Popescu, Ion Brad, Ion Floroiu, Pavel Tugui, George Corbu.

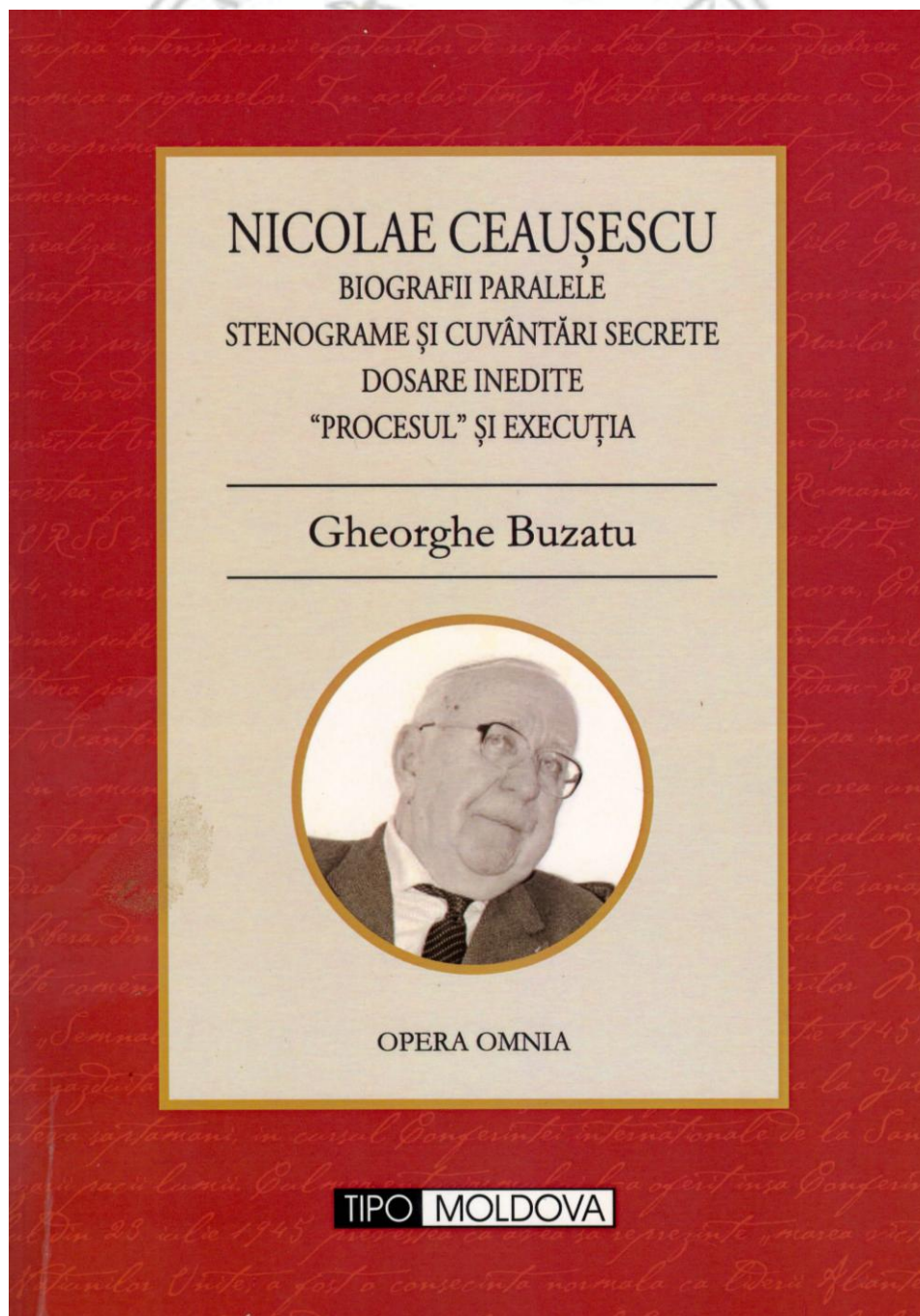
Este tipărită și conferința lui Lucian Blaga ținută la Cluj în 1945 despre Nicolae Titulescu, purtând un titlu semnificativ: *Insomnie lângă destinele țării*.

Sunt prezentate principalele activități desfășurate de Lucian Blaga în calitate de consilier de presă, ambasador și subsecretar de stat. Autorii comunicărilor, ei înșiși diplomați care s-au aflat « pe urmele » celui evocat, i-au urmărit întreaga gamă de preocupări la Varșovia (1926-1927), Praga (1927-1928), Berna (1928-1932), Viena (1932-1937), din nou Berna (1937), în calitate de subsecretar de stat la Ministerul Afacerilor Străine al României (decembrie 1937 - februarie 1938), ambasador la Lisabona (1938- 1939).

Partea a doua a volumului cuprinde un set de fotografii, începând cu diploma de doctor în filosofie obținută de Lucian Blaga în 1920 și încheind cu conferința ținută de Pavel Tugui la casa Titulescu în martie 2010, cu titlul *Lucian Blaga și politica externă a României în perioada interbelică*.

O carte utilă, interesantă, apărută în excelente condiții grafice, pentru care atât îngrijitorul de ediție, cât și instituțiile care au sprijinit editarea ei - Municipiul Sebeș, Fundația Europeană *Titulescu*, Centrul Cultural *Lucian Blaga* și Fundația Culturală *Lucian Blaga* Sebeș - merită recunoștința noastră.

Gheorghe Buzatu: „*NICOLAE CEAUȘESCU. Biografii paralele. Stenograme și cuvântări secrete. Dosare inedite. “Procesul” și execuția*”, Iași, Editura Tipo Moldova, 2011, 752 p.

Valorosul și prolificul istoric Gheorghe Buzatu oferă celor interesați o nouă carte, de această dată consacrată lui Nicolae Ceaușescu, cel care s-a aflat în fruntea Partidului Comunist Român, timp de aproape două decenii și jumătate (1965-1989), o personalitate controversată, asupra căreia istoricii mai au mult de studiat și reflectat până vor ajunge la concluzii ferme, lipsite de emoții și partizanat politic.

Sursele utilizate sunt foarte variate: arhive, memorii, dicționare, internet, ziare și reviste, studii, cărți semnate de autori români și străini.

În acest volum cititorii găsesc aproape tot ce-i poate interesa despre Nicolae Ceaușescu, dar și despre Partidul Comunist și liderii săi, despre situația internă și internațională a României după cel de-al Doilea Război Mondial. Autorul nu și-a propus să ofere o anumită imagine asupra omului politic Ceaușescu, lăsând cititorilor să-i formeze puncte de vedere proprii, după parcurgerea numeroaselor puncte de vedere, formulate de colaboratori sau adeversari ai lui Ceaușescu, de cei care l-au cunoscut sau au lucrat sub directă lui conducere.

Cartea oferă documente și materiale referitoare la Ceaușescu de la începuturile implicării lui politice, intrarea în « cercul puterii », alegerea sa în fruntea partidului și a statului, situarea în « culmea puterii », apoi de la « zenit » (21 august 1989 când a condamnat ferm intervenția în Cehoslovacia, act de mare curaj, care a avut sprijinul poporului român și un larg ecou internațional) - la « prăbușire » (22 decembrie 1989, momentul părăsirii sediului Comitetului Central al P.C. R. urmată de un simulacru de proces și împușcarea sa în ziua de 25 decembrie).

Unele documente văd lumina tiparului pentru prima dată, altele au mai fost publicate în diverse lucrări, ziare sau reviste, rămânând risipite și greu de consultat, astfel că prezentul volum le pune cu generozitate la dispoziția cititorilor.

Cei care au cultivat o imagine exclusiv negativă despre Ceaușescu, erijându-se în procurori, le recomand să citească stenogramele discuțiilor purtate de Ceaușescu cu președinții francezi Charles de Gaulle și Valery Giscard d'Estaing, cu președintele american Richard Nixon, cu liderul sovietic Mihail Gorbaciov, cu Papa Paul al VI-lea. Si eventual, să reflecteze la atitudinea politicianilor români de după 1989, la prestigiul internațional al României din timpul lui Ceaușescu și cel din ultimele două decenii.

O ilustrație bogată și extrem de diversă - fotografii, copii după documente, tablouri, coperte de cărți etc. - întregește acest nou volum apărut în colecția Opera Omnia realizată de Tipo Moldova, coordonatorul colecției fiind profesorul universitar doctor Gheorghe Buzatu, membru titular al Academiei Oamenilor de Știință din România.